

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina . . . . . L 900
Letna naročnina . . . . . L 1.800
Letna inozemstvo . . . . . L 2.800
Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XV. - Štev. 35 (757)

Gorica - četrtek 29. avgusta 1963 - Trst

Posamezna številka L. 40

Naj padejo pregraje, ki nas ločijo Poziv papeža Pavla VI. vzhodnim kristjanom

V nedeljo 18. avgusta je sv. oče Pavel VI. obiskal grško-bizantinsko opatijo v Grottaferrati pri Rimu. Tamkaj je maševal za prisotne menihe, ljudstvo in zastopnike raznih verskih skupnosti. Med mašo je imel govor, v katerem je izrazil svoje misli glede zedinjenja. V govoru se je najprej ustavil ob nenavadnem dejstvu meniške skupnosti grško-bizantinskega obreda pred vrati Rima. »Ta otok duhovnega in verskega življenja, ki se loči po svojem obredu in ki ima za sabo že tako dolg obstoj,« je dejal sv. oče, »zbujajo mojo pozornost, polno spoštovanja, naklonjenosti, voščil in blagoslova.«

»Papeži Leon, Pij XI. in potem oba zadržana,« je nadaljeval Pavel VI., »so vedno cenili, čuvali in spoštovali ta glas, ki ni več tuj v Cerkvah, glas vzhodnega obreda poleg latinskega. In tukaj smo zares pred novim čudom, sedanjim in, Bog daj, tudi prihodnjim; zdi se skoraj simbol, napoved, voščilo za prihodnje čase dejstvo, da je vzhodna skupnost preživela pred vrati Rima.«

VSİ OBREDI IMAJO V CERKVI SVOJO PRAVICO

Zakaj to? Saj smo prav zaradi tega tukaj: da izpričamo našo duhovno skupnost z vso vzhodno Cerkvijo, da jo pokličemo v Rim in da bo Rim mogel zreti na vzhod z res bratskim in očetovskim pogledom in z velikim veseljem, da čuti z vzhodom duhovno skupnost in popolno soglasje. Obredne posebnosti, jezik, z eno besedo način češčenja božjega, ki se zdi, da dela čudno, različno in tuje to duhovno ognjišče, ki smo ga prišli obiskati, ni nič drugega kot nov glas v velikem zboru, v velikem koncertu katoliške edinosti, ki noče biti enoglasen, temveč hoče obsepati vse glasove, ki želijo svobodno izražati slavo božjo, čast Kristusovo, življenje Sv. Duha v Cerkvah, ki jo je Kristus ustanovil eno, toda vesoljno, to se pravi odprto vsem skupnostim, da so le pristojne in postavne.«

NAJ SE VRNEJO V RIM

Nato je sv. oče poudaril, da taka edinost, kjer se moli v različnih jezikih in v raznih obredih, toda z isto vero, z isto prednostjo Cerkvah, z isto vdanostjo hierarhiji, ki vodi Cerkev božjo, z isto pokorščino papežu, je povsod za veliko veselje in za veliko tolažbo. Nato je nadaljeval:

»O kako bi bilo lepo, če bi mi vsi tako zelo čutili duhovne vezi, ki nas združijo z vzhodnimi Cerkvami. Jaz mislim tu pred vsem na katoliške vzhodne cerkve... na ta lepi venec vzhodnih obredov, ki so že popolnoma povezani z Rimom... pa tudi na vse tiste vzhodne cerkve, ki imajo isti krst, iste glavne verske resnice, ki imajo veljavno hierarhijo in veljavne zakramente milosti.«

PREGRAJE PADAJO

Rad bi izrazil svoje najiskrenejše spoštovanje in to z istim bratskim duhom, s katerim je bilo dovoljenje katoliškemu škofu iz Friburga msgr. Charrieru, da je pretekli mesec šel v Moskvo počastiti patriarha Alekseja ob njegovi 80-letnici. Hoteli so ta poklon z namenom, da pokažemo, kako ni nobenega razloga za tekmovalnost za prestiž, ne za ponos in ambicijo niti ne za kako željo, da bi se še nadalje vlekli nesporazumi in nezaupanje, kar je včasih morda bilo na mestu, kar se mi pa danes zdi povsem stvar preteklosti. Ta svoj namen izražam sedaj tu pred vami in vas prosim, da molite h Gospodu, naj ga uresniči v prihodnosti in ga blagoslovi.

PRIDITE!

Drzmem si osvojiti željo, ki je spontano in nepričakovno privrela iz srca mojih prednikov, posebno Janeza XXIII.: O da bi naš glas mogel postati kakor glas angelske trobente, ki kliče: Pridite! Naj padejo pregraje, ki nas ločijo! Razložimo si

tiste verske resnice, ki nam niso skupne, ki so še vedno sporne, potrudimo se, da bo naša veroizpoved skupna in soglasna, da bo naša hierarhična povezanost gibljiva in trdna.

Nočemo ne vsrkati ne ponizati cvetoče vzhodne cerkve, temveč bi jih radi znova vcepili na drevo Kristusove edinosti. Ključ postane tukaj molitev: Prav zares molimo, da bi videli obnovljeno edinost vseh, ki so še pristni kristjani, in posebno edinost s častitljivimi in svetimi vzhodnimi cerkvami. Če bi sedanji rod tega ne videl, da bi to doživeli vsaj prihodnji rodovi,« je zaključil sv. oče.

***

V zgodovini Cerkve najbrž ne najdemo sličnih besedi, če izvzamemo Kristusovo molitev za edinost pri zadnji večerji. Pavel VI. je tukaj res odprl svoje srce in nakazal nova pota, po katerih išče danes Cerkev zedinjenje in edinosti. To so besede slične tistim apostola Pavla: »Med vami ni več ne Grka ne Rimljana, ne svobodnega ne sužnja, zakaj vsi ste eno v Kristusu Jezusu.« Vsi, ki verujemo v Kristusa, smo torej eno. Kar nas loči, so le prazni človeški občirji. Vrzimo jih v stran, pridimo zopet skupaj, pomenimo se kot brat z bratom. Vse ostalo je stvar preteklosti.

Ali bodo vzhodne cerkve sprejele ta novi poziv? Težko je kaj gotovega reči. Vemo, da so med njimi močna gibanja za zблиžanje do rimske Cerkve, da to zagovarjajo številne in ugledne osebnosti; ali na drugi strani je prav tako res, da so težave, nezaupanje, očitki, ki so nastali v teku stoletij še vedno silno huda stvar posebnost med ljudstvom in med delom duhovščine, in zlasti med menihi. Tudi v našem listu smo objavili vrsto člankov o menihih z Atosa, v katerih je bilo precej govora o njih razpoloženju do rimske Cerkve. Zelo, zelo so še pod vsitom očitkov iz preteklosti; nezaupanje, fanatizem, niska izobrazba, mržnja do latinskih kristjanov, vse to je še silna ovira do dejanskega zedinjenja. Vendar nova miselnost v katoliški Cerkvah, spoštovanje do vzhodnih cerkva, prijateljski odnosi, ki se vzpostavljajo med vsemi cerkvami, in tudi politični in civilni odnosi, ki se sboljšujejo, dajejo upati, da molitev tolikih ne bo ostala prazna.

Nemirni Južni Vietnam

Indokina ali Vietnam, kot se danes imenuje, je dežela, ki že od leta 1940 nima miru. Najprej so jo zasedli Japonci. Ko so bili ti leta 1945 poraženi, so v deželi zapustili težko dediščino — komuniste, ki so, organizirani v stranki Viet-Minh, zahtevali avtonomijo. Francija, ki se je vrnila v deželo po japonskem porazu, je takoj morala začeti boj zoper Viet-Minh. Po večletnih bojih, ki so potekali neugodno za Francoze, so se ti morali poraženi umakniti iz severnega dela dežele, ki je tako postala komunistična, in se umakniti v južni del. Toda medtem so dozorele nove razmere. Tudi v južnem delu Indokine so zahtevali politično neodvisnost. Franciji ni ostalo drugega, kot da je priznala neodvisnost tudi južnemu Vietnamu, saj so ji v tem času začeli delati težke skrbi Arabci v Alžiriji.

DIEMOV REŽIM

Tako se je nekdanja francoska kolonija Indokina razbila v dve ločeni državi, podobno kot Koreja ali Nemčija: v severni del, ki mu gospodarijo komunisti, in v južni del, kjer je prišel na oblast ministrski predsednik Ngo Dinh Diem. Ta mož je katoličan po veri in pripada zelo vplivni družini v južnem Vietnamu. Obljubil je, da bo uvedel demokratično vladavino, v resnici je pa ustvaril neke vrste osebno diktaturo, ki sloni v glavnem na njegovih sorodnikih in prijateljih, saj je enim in drugim poveril vsa glavna mesta v političnem, vojaškem in gospodarskem življenju dežele. Nikakor pa ni misliti, da je ustvaril kako stranko katoličanov in da vlada z njeno pomočjo. Niti od daleč ne. V njegovi vladi je od 17 ministrov kar 12 budistov, med njimi tudi podpredsednik. Isto moramo reči o vojski in o drugih skupinah na vladi. Diem vlada torej s pomočjo svojih prijateljev in privrženecv, ki so budisti in katoličani, prvih je več kot drugih.

KOMUNISTIČNA GVERILA

Po razdelitvi Vietnama v dve polovici se boj med komunisti in nekomunisti ni prenehal, ampak se je samo prenesel iz severne v južno polovico. Kajti komunisti iz severnega Vietnama so sklenili, da hočejo osvojiti tudi južni del dežele s slično taktiko, kot so jo uporabili v severni polovici: z gverilo in partizanskim bojevanjem ob podpori vlade iz severnega Vietnama in iz Pekinga. Zato se je takoj po razdelitvi dežele vnela ostra gverila v celem južnem Vietnamu. Diemova vlada v Saigonu je imela dela in skrbi čez glavo in bi sama prav gotovo že zdavnaj podlegla komunistični gverili, če bi ne bili posegli vmes Amerikanci. Ti so uvideli veliko strateško važnost južnega Vietnama v obrambi zoper prodiranje komunizma v tem delu Azije. Saj je Vietnam skupaj z Laosom nekak obrambni zid Indije in vseh pokrajin južnovzhodne Azije pred komunizmom, ki sili na jug iz Kitajske. Če so torej hoteli zaveziti kitajsko prodiranje na jug, so morali zagotoviti varnost južnemu Vietnamu. Zato so ZDA takoj po osamosvojitvi začele podpirati vlado v južnem Vietnamu; najprej z denarjem in z živim ter orožjem, nato z vojaškimi strokovnjaki, nazadnje so poslale tja svoje čete za boj zoper komunistične gverilce. Sedaj imajo ZDA kakih 15 tisoč vojakov v južnem Vietnamu in so potrosile veliko milijard v dveh letih, odkar obstoji južni Vietnam. Vsled tega so Amerikanci živo zainteresirani pri vsem, kar se dogaja v tej deželi Azije.

DIEM NASTOPI ZOPER BUDISTE

Do letos je sodelovanje med ZDA in Diemovo vlado potekalo nekam složno in tudi uspešno ter so že napovedali konec komunistični gverili, zlasti potem ko je bil sklenjen sporazum glede Laosa, skozi katerega je prihajala glavna pomoč gverilcem. Letos pa so se razmere nenadoma poslabšale. Krivda za to je v odnosih Diemove vlade do budistov. Ti tvorijo večino prebivalstva (okoli 12 milijonov), dočim so katoličani v manjšini (1,200.000). Podoba je, da so budisti v boju zoper komunistične gverilce bili bolj mlačni in da so nemalokrat simpatizirali z njimi in jim pomagali. Tako vsaj trdi Diemova vlada. Središče prikritih podpore komunistom da so bili budistični samostani in pagode. Zato je Diem začel ostro in brezobzirno nastopati zoper bonce in njih samostane. Tako smo letos večkrat slišali in brali o sporih med vlado in budističnimi bonci posebno v severnem mestu Hue, kjer je nekako versko in duhovno središče budizma v Vietnamu. Do zelo nevarnega preloma med Diemovo vlado in budisti je pa prišlo v zadnjih tednih. Najprej smo brali o boncih, ki jih je vlada zaprla, nato o drugih, ki so prostovoljni šli v strašno smrt v znak protesta zoper postopanje vlade: pet, med njimi ena ženska, so si oblili obleko z bencinom, jo zažgali in nato javno pred veliko množico zgoreli. To je izzvalo bučne demonstracije budistov zoper vlado. V odgovor na vse to je Diem posegel po skrajnem sredstvu: ne da bi se posvetoval z vlado v Washingtonu, je dal zapreti večje število pagod

in budističnih samostanov in aretirati lepo število boncev v vsej deželi, posebno v glavnem mestu Saigonu in v mestu Hue. Budisti so odgovorili s še večjimi demonstracijami. Tedaj je Diem oklical obsedno stanje v vsej državi, poveril vso oblast policiji in ukazal, naj demonstrante s silo razganjajo. Tekla je kri in bile so človeške žrtve. Koliko, ni mogoče vedeti, ker so vse zveze pretrgane in je vpeljana cenzura. Zdi se, da so se bonci umaknili in da so na njih mesto stopili študentje, ki še nadalje demonstrirajo zoper Diema in njegov režim. Ker ni poročil, je negotovo, kakšen je pravzaprav položaj v deželi, ali je še Diem gospodar ali pa je oblast prešla na armado.

Washingtonska vlada je v Saigonu zamenjala veleposlanika. Poslala je tja enega najbolj sposobnih diplomatov Cabot Lodgea. Ta je prispel v petek, a Diem ga je sprejel šele v ponedeljek. Cabot Lodge je Diemu izročil posebno Kennedyjevo poslanico.

ZADRŽANJE KATOLISKE CERKVE

V tem sporu med Diemovim režimom in budisti so mnogi trdili, da gre za verski spor med katoličani in budisti, češ da katoličani uvajajo versko nestrpnost do budistov, da jih preganjajo in da zahtevajo zase stanje privilegirancev. Resnica je pa drugačna: ne gre za spor med katoličani in budisti, torej za verski spor, temveč za odnos med budisti in Diemovim režimom, torej za politično zadevo. Cerkev je v tem sporu znova zavzela jasno in odločno stališče in zagovarja versko svobodo za vse in enakopravnost vseh državljanov. Nadškof v Saigonu je dne 16. junija zapisal v pastirskem pismu:

»Vsak človek ima pravico, da se ravna po svoji vesti in da izpoveduje svojo vero v javnem in privatnem življenju, kot uči sv. oče Janez XXIII. v encikliki Mir na zemlji. Vsi katoličani so zato dolžni, da spoštujejo svobodo vesti.«

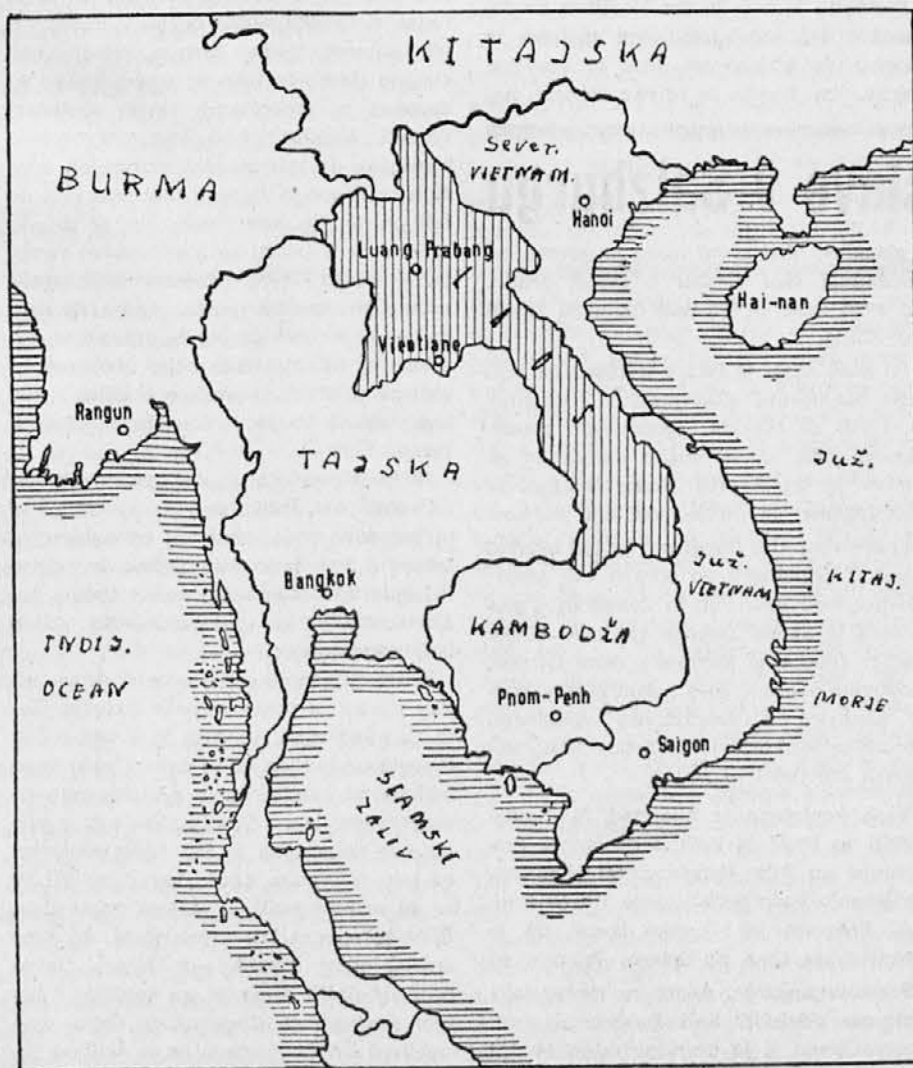
Katoličani se morajo paziti pred skušnjavo, da bi k verski svobodi, ki jo uživajo skupaj z drugimi verami, hoteli dodati še kake posebne neumestne pravice in privilegije.«

Kot vemo, je tudi sv. oče Pavel VI. poslal pismo predsedniku Diemu in ga opozoril, naj ne krati verskih pravic budistov v imenu kake neumestne verske nestrpnosti.

hu.

Trčenje dveh vlakov v predoru

V bližini Liona sta v ponedeljek popoldne v nekem predoru trčila dva vlaka. Osem oseb je bilo mrtvih in dvanaest ranjenih. Prvi vlak je pravilno in z manjšano brzino zavozil v predor. Nekaj sekund nato je s polno brzino zavozil v predor drugi vlak, kljub temu da je bil ob vhodu rdeči signal. Trčenje je bilo neizogibno. Reševanje po nesrečencev pa je zelo otežkočala tema, ki je nastala, ko so vse luči ugasnile. Med mrtvimi je tudi strojevodja drugega vlaka.

Dežele južnovzhodne Azije

KRŠČANSKI NAUK

„NE PRIČAJ PO KRIVEM“

Skupno življenje ljudi je le takrat lepo, če so vsi resnicoljubni in se med seboj spoštujejo.

RESNICOLJUBNOST

Sv. Frančišek Saleški je kot otrok vzel iz jopiča nekega obrtnika, ki je pri njih delal, lep svilen trak. — Ko traka niso nikjer našli, so povedali to grofu, očetu malega Franceljna. Oče je po dolgem brezuspešnem iskanju slednjič vprašal svojega sina: »Ali ti kaj veš o tem traku?« — Za trenutek je prijela skušnjava malega grofiča, da bi se zlagal. Bal se je strogega očeta in sramoval se je pred vsemi delavci. A je skušnjavo premagal, vrgel se je očetu k nogam in je priznal, da je on ukradel lepi trak, in je v solzah prosil za odpuščanje.

Bog nam je dal sposobnost, da svoje misli izražamo in drugim povemo. Ako nič drugače ne govorimo in se nič drugače ne vedemo kot v srcu mislimo, tedaj smo resnicoljubni. — *Resnicoljubnost je velika vrednota.* Bog sam je neskončno resničen; ljudi pa resnicoljubnost napravlja plemenite, jim pridobiva in ustvarja medsebojno zaupanje.

O človeku, ki greši zoper resnicoljubnost, pravimo, da laže, to je *vedoma* govori drugače kakor misli. *Laž je vedno greh*, tudi laž v sili ali iz usluge. Tudi laž v šali je greh, ako ni tako očitna, da jo vsi spoznajo (laži za 1. april). — Kdor z lažjo naredi bližnjemu veliko škodo, *se hudo pregreši.* — Zoper resnicoljubnost — mi pravimo tudi odkritosrčnost — grešijo ljudje s *hinavščino* (nekdo se dela boljšega kot je), z zahrbtnostjo in prilizovanjem.

Lažnivost je veliko zlo. Kdor laže, posnema hudobnega duha, ki je »oče laži« (Jan 8, 44). *Lažnive ustnice so Gospodu gusoba, kateri pa ravnajo pošteno, so mu pogodu.* (Preg 12, 22).

Resnicoljubnost pa ne zahteva, da vselej vse povemo, kar mislimo ali vemo. Včasih smemo ali moramo resnico zamolčati iz previdnosti ali iz ljubezni do bližnjega.

Osmo zapoved pa ne prepoveduje samo, ampak tudi naravnost zahteva od ljudi, da so in ostanejo *zvesti*. Bližnjemu dano besedo moramo držati, tajnosti ne smemo izdati, dogovora ne prelomiti. Bog sam je neskončno zvest, kar obljubi ali zažuga, gotovo spolni. — Nezvestoba in izdajstvo sta grd madež na človeški duši in sta že mnogo zla napravila med ljudmi. (Judež).

Iz življenja Cerkve

Nadaljujejo se obiski sv. očeta po cerkvah v okolici Rima

Sv. oče Povel VI., ki preživlja sedaj svoj poletni oddih v Castelgandolfo, nadaljuje z obiski cerkva in far imenovanih Castelli romani. V nedeljo 25. avg. je daroval sv. mašo v katedrali v Albano, kjer ga je poleg drugih visokih cerkvenih dostojanstvenikov sprejel kardinal Pizzardo. Ob evangeliju je sv. oče imel govor, v katerem je poudaril misel evangelija o usmiljenem Samaritanu in ljubezni do bližnjega.

Pri maši pod zemljo

Oba ponesrečena rudarja, ki so ju v Ameriki rešili iz podzemlja po 14 dnevih, sta bila več dni prej v zvezi z zunanjim svetom po majhnem rovu, ki so ga za prvo silo skopali. Skozi ta rov so jima pošiljali hrano in pijačo ter so napeljali tudi majhen mikrofon. V nedeljo sta oba rudarja naprosila, naj ju po mikrofonu povežejo z radijsko postajo, ki je oddajala nedeljsko mašo. Tako sta, zakopana sto metrov pod zemljo, prisostvovala sv. maši. — Kaj bodo rekli k temu nedeljski izletniki, ki jim je prehudo na poti poiskati sv. mašo in izpolniti njih krščansko dolžnost?

Moderni Samaritani

Preteklo nedeljo sta se zgodila dva podobna primera na dveh različnih krajih.

Na poti s Sv. gore je neki ženski prišlo slabo. Več jugoslovanskih avtomobilov je medtem peljalo z gore dol, a nobeden se ni ustavil, da bi ženski pomagal. Prišel je avto z italijansko tablico, se ustavil, vzela žensko in jo peljal do Prevala, kjer so ji pomagali naprej. Ljudje so rekli: »Samo tujec se je usmilil.«

Isti dan se je pri Turinu ponesrečil mož z »vespo«. Obležal je ob strani ceste v nezavesti. Mimo je pol ure vozilo kakih sto avtomobilov, toda vsi so se peljali dalje. Šele čez kake pol ure je prišel avto, ki se je ustavil, naložil ponesrečenca in ga prepeljal v bolnico.

Zakaj se moderni leviti pohujšujejo nad onimi iz stare zaveze?

Pastoralni kongres na Dunaju

150 duhovnikov, ki so prispeli iz različnih evropskih držav se je udeležilo 11. evropskega ssetanka za župnike in duhovnike, ki se vrši na Dunaju. Dela je vodil dunajski nadškof kardinal Koenig. Na sestanku so obravnavali temo: Pastoralna skrb za katoličane, ki se več ne udeležujejo dejanskega katoliškega življenja.

Afrika za časnike

V Nyegesi v Tanganjiki so odprli katoliško šolo za oblikovanje javnega mnenja. Šola ima namen izobraževati časnikarje. Je prva te vrste v deželi. S to pobudo žele v kratkem nuditi temu mlademu afriškemu narodu elito katoliških časnikarjev, ki bodo visoko kvalificirani, tako s poklicnega kot z moralnega vidika.

Misijonski teden v Belgiji

Te dni se vrši 33. teden za misijonologijo, ki ga je organizirala katoliška univerza v Louvainu. Sestanek je pričel z uvodnim predavanjem italijanski liturgist benediktinski pater Marsili, ki je govoril o temi: Drugi vatikanski koncil in liturgija. Jezuitski pater Schmidt, profesor na gregorijanski univerzi v Rimu, je govoril o problemu jezikov v liturgiji, nadškof v Nagpuru v Indiji je prikazal funkcijo diakonata v cerkvi. Škof iz Inongo v Kongu pa je govoril o maziljenju in liturgiji pogrebne obreda. Misijonski teden, ki ima kot temo Liturgija in misijoni, se bo končal 30. avgusta.

Cirilmetodijske proslave v Salzburgu

Vatikanski list L'Osservatore Romano je priobčil obširno poročilo o proslavi v Salzburgu za 1100 letnico prihoda svetih bratov Cirila in Metoda na Moravsko.

Od 12. do 16. julija je bil v Salzburgu kongres za slovansko zgodovino. V okviru kongresa so bile razne verske in kulturne prireditve pa tudi strogo znanstvena predavanja. Otvoritev kongresa je bila v glavni dvorani salzburške univerze. Prisotnih je bilo 500 kongresistov, med njimi: salzburški nadškof Rohrerer, zagrebški nadškof Franjo Šeper, škof iz Subotice Sekvanovič, več drugih avstrijskih škofov in zastopnikov avstrijskega prosvetnega ministra. Zvečer je župan priredil sprejem v palači, kjer je bil nekdanji sedež salzburških knezovnadškofov.

13. julija popoldne so v dvoranah poleg stolnice odprli razstavo, ki prikazuje stike med Salzburgom in slovanskimi narodi. Razstavljenih je bilo več dragocenih predmetov in rokopisov, ki pojasnjujejo versko in kulturno stanje za časa sv. Cirila in Metoda. Zvečer je zbor ukrajinske katoliške cerkve sv. Barbare v Dunaju priredil koncert cerkvene glasbe v »Kollegienkirche«.

V nedeljo 14. julija je v stolnici daroval sv. mašo zagrebški nadškof Šeper in sicer

Vabilo na 15. marijanski shod v nedeljo 8. septembra na Opčinah

Bliža se naš skupni veliki Marijin shod, ki je že petnajsti po vrsti. Vsi se ga vnaprej iz srca veselimo, ker se zavedamo, kako velikega pomena je ta shod za vse slovenske vernike. Pred 15. leti smo ob zaključku Marijinega romanja sklenili, da bomo vsako leto slovesno obhajali to obletnico kot spomin in zahvalo za neštete milosti, ki smo jih prejeli za časa Marijinega obiska. Obenem naj bi nas vsakoletni Marijin shod tudi spominjal na slovesne obljube dane Mariji. Ta naš sklep smo do sedaj vestno izpolnjevali. Leto za letom smo se shajali drugo nedeljo v septembru na Opčinah pri skupni Materi, jo slovesno spemnil v veličastni procesiji in obnovili dane obljube. Nebeška Mati nas je vsako leto z veseljem sprejela. Ze dejstvo, da smo ta skupni naš praznik vsako leto nemoteno, pri najlepšem vremenu in v veselem razpoloženju obhajali, je jasen dokaz, da nam je Mati božja naklonjena.

Letos praznujemo ta pomembni praznik že petnajsti. Praznujimo ga z nezmanjšano ljubeznijo do Boga in Marije! Kdor le more, naj se ga udeleži. Iskreno vabimo vse moše in fante, ki ste ostali vedno Bogu zvesti, pridite z nami v veliko procesijo vernih Slovencev! Naj vidijo drugi, da hočemo tudi v našem času za vsako ceno ohraniti zaklad vere, to veliko dediščino, ki od sv. Cirila in Metoda dalje častno prehaja iz roda v rod. Pristrčno vabljene so verniki ne samo s Tržaškega, ampak tudi z Goriškega. Vsi imejmo le eno željo: da bi letošnji skupni marijanski shod prekašal po lepoti in množični udeležbi vse dosedanje. Pri slavnostni procesiji naj vsi sodelujejo, zlasti člani katoliških organizacij. Narodne noše in v belo oblečena dekleta in deklice naj bodo letos zastopane v večjem številu; skavti naj se v svojem lepem kroju v polnem številu udeležijo procesije. Marijine družbe, prinesite svoje zastave; strežniki, nastopite v svojih strežniških oblačilih.

Marijini častivci! Storimo vse, kar je v naših močeh, da bo tudi letos Marijin shod lepo uspel. Pregovor pravi, da je ljubezen iznajdljiva. Čim bolj bomo Marijo ljubili, tembolj bomo vsak po svoji moči tudi prispevali, da bo shod lepo uspel. Predvsem pa se udeležimo slavnosti v duhu molitve, v duhu pokore, da si izprosimo velikih milosti za nas, za potrebe katoliške Cerkve, za ves naš slovenski narod.

Na svidenje pri Mariji na Opčinah!

N. Silvani, openski dekan

NAVODILA ZA SHOD

Spored: začetek točno ob 4^h popoldne v openski cerkvi; sledi marijanska procesija, sv. maša na trgu z govorom in ljudskim petjem, slovesni zaključek.

Prevoz povzroča skoro vsako leto nemajhne težave. Svetujemo, naj posamezni avtobusi napravijo po dve vožnji; tako je za kratko vožnjo lažje dobiti potrebna vozila: to je treba napraviti vsaj en teden pred praznikom.

Procesija je lepa in res Marijina, če dobesedno vsi sodelujemo, vsi molimo in pojemo, če imamo vsi lepe in dostojne obleke. Vse ženske in otroke vabimo, naj

v glagolici. Med sveto mašo je govoril regensburški škof Graber o svetih bratih. Pri sveti maši je bil tudi dunajski kardinal Kőnig.

Po sveti maši je bila v dvoranah na univerzi slavnostna akademija v počastitev sv. Cirila in Metoda. Zgodovinski pomen njegovega dela za slovanske narode in za Cerkev je orisal prof. Franc Dvornik iz Washingtona. 16. julija popoldne so končanostveni del kongresa je bil izredno bogat. Zgodovinarji so obravnavali temo: Slovani med Vzhodom in Zahodom v preteklosti in danes. Delo so razdelili na pet sekcij: Zgodovina srednjevzhodne Evrope, zgodovina odnosov med zahodno in vzhodno Cerkvijo, Cirilmetodijska vprašanja, slovansko jezikoslovje in arheologija, slovanska umetnost in glasba.

Vseh konferenc je bilo nad 70. Predavatelji so prišli iz vseh delov sveta. Predavanja so bila dopoldne in popoldne. Predavanja bodo ponatisnjena v treh knjigah. Program je bil tako bogat, da je zmanjkovalo časa za debate. Prisotni so

Pripominjamo še, da bi se moral tega kongresa udeležiti tudi ljubljanski prof. Franc Grivec, a je umrl približno 14 dni prej.

KIP FATIMSKE MATERE BOŽJE NA OPCINAH

prinesejo s seboj šopek cvetja, kakor je navada pri fatimskih procesijah v spomin na rože 17. oktobra 1917. leta. — Žene in matere, ki stopate v procesiji za Marijinim kipom, prosimo, pokažite vedno več razumevanja, reda in pobožnosti. Lansko leto je bilo že zelo lepo, letos naj bo vzornost!

Gg. duhovnike lepo prosimo, naj po teh obvestilih pripravijo že doma svoje vernike na skupni praznik, zlasti v tistih krajih, od koder prihaja vsako leto veliko udeležencev. — Na lepakih, ki jih vidite po cerkvah, manjka ime kraja našega 15. shoda. Če je sploh potrebno in kjer je po-

trebno, tam prosimo, dopišite besedo »na Opčinah«. — Hvala!

Vse udeležence 15. marijanskega shoda vabimo, berite ostala oznanila in obvestila naslednji teden v Katoliškem glasu in poslušajte radijsko oddajo »Vera in naš čas« v nedeljo 8. sept. ob 12,15.

Fotografije: Romarji, ki ste bili z nami na Dunaju in v Marijinem Celju, dobite obljubljene fotografije v nedeljo 8. sept. pred cerkvijo na Opčinah; cena: 100 lir. Vabimo vse romarje, vzemite si lep spomin, predvsem pa pridite tudi vi vsi na ta naš skupni Marijin praznik!

Pomoč lačnim narodom. Tržaška dobrodelnost

Zadnji tržaški škofijski list prinaša poročilo, da se je zbralo v škofiji v letošnjem postnem času skupno 7.730.627 lir za lačne ljudi na svetu. Mnogim je znano, da že več let zlasti Amerikanci, Nemci, Francozi, Belgijci in Holandci prirejajo velike organizirane zbirke za lačne narode po svetu. V zadnjih letih se pridružujejo tudi naši kraji. Lansko leto se je v 16. škofijah beneškega patriarhata nabralo nad 100 milijonov lir, v tržaški škofiji lansko leto štiri milijone, letos pa kar skoro polovico več.

V posameznih slovenskih župnijah na Tržaškem so verniki darovali sledeče vsote, kakor poroča škofijski list:

Sv. Križ 87.000, Prosek 48.500, Kontovel 20.000, Opčine 10.000, Repentabor 5.000, Trebče 12.500, Bazovica 29.700, Katinara 5.000, Ricmanj 5.000, Boršt 58.000, Boljunc 6.000, Dolina 6.700, Mačkovlje 12.500, Marijina družba (ul. Risorta) 81.100 lir.

Po tem pregledu se je nabralo v župnijah openske dekanije, skupno z glavno Marijino družbo v Trstu, 387.700 lir. Zelo nam je žal, da ne moremo podati poročila, koliko so darovali naši rojaki v mestu Trstu, kjer se v devetih cerkvah opravlja redna slovenska služba božja. V mestu Trstu namreč vsaka župnija prireja eno skupno zbirko in tako ne vemo, koliko so darovali v posameznih krajih slovenski verniki. Vendar lahko brez pretiravanja zapišemo, da je prispevek slovenskih tržaških vernikov za lačne v tem letu vsaj en milijon lir, in sicer zato, ker iz drugih rednih zbirk (zlasti za Marijanišče) vemo, da v mestu Trstu naberejo naši rojaki vedno dve tretjini celotne vsote. Za drugo leto bi vendar kazalo, da tudi mi to eno zbirko za lačne narode bolje uredimo, da tudi mi pripravimo posebne skatlice z razlago, kakor imajo po drugih škofijah v Italiji.

Ob tem pregledu ni naš namen obešati na velik zvon, koliko se je potrudila ali se ni potrudila posamezna vas ob nabirki za lačne; s tem poročilom želimo le pohvaliti splošno dobro voljo velike večine naših vernikov, ki v dobrodelnosti vedno bolj napredujejo.

Znano je, da je sedaj v teku druga velika zbirka za ponesrečene v Skoplju. Tudi ta nabirka bo verjetno še v tem tednu dosegla en milijon lir in darovi bodo kmalu izročeni katoliškimi in pravoslavnimi trpečim vernikom v Skoplju. Vse nas je presenetila novica, da je 550 naših romarjev na poti z Dunaja zbralo kar blizu 300.000 lir, in to brez vsakega večjega priporočila. Prav tako smo bili presenečeni, ko smo zvedeli od g. Tomažiča z Dunaja, da je dobil od naših romarjev za kapelico v novem slovenskem akademskem domu dvesto tisoč lir. Če dodamo še en milijon lir, ki se redno vsako leto zbere po naših cer-

kvah ob štirih letnih nabirkah za Marijanišče, če dodamo še vsaj 700.000 lir, ki jih približno v teku leta naberejo za misijone, imamo tako pred seboj skoro točno sliko slovenske krščanske dobrodelnosti na Tržaškem. Skupna vsota presega kar štiri milijone lir. To so darovi našega ljudstva za različne dobre namene, moramo poudariti: za različne splošne dobre namene. Tu niso všteti številni darovi za domače župnijske namene, niti za naš tisk in razne manjše akcije.

To poročilo o tržaški dobrodelnosti bo tega in onega neprijetno presenetilo ali spravilo celo v slabo voljo, češ, je zakaj delamo tekmo z bogatimi narodi, saj bi ta denar tako kravo potrebovali za naše domače potrebe. Predvsem ne delamo in nečemo delati tekme z bogatimi narodi. Delamo dobra dela in tudi velika in izredna dobra dela, ker je to splošni nauk krščanstva in evangelija, ker vemo, da je vera brez del mrtva, ker vemo, da z dobrimi deli pokrivalo množico naših grehov. Tu še zapišemo splošno svetovno dognanje, da se ravno po tistih nemajhnih župnijah zbere malo denarja za domače župnijske potrebe, kjer ni pravega smisla in resne dobre volje za splošne in svetovno važne krščanske namene.

Naše zveste vernike na Tržaškem vzpodbujamo k vztrajnosti v dobrih delih. V našem življenju se spreminja toliko stvari. Čudno bi bilo, če se ne bo sčasoma povsod spremenila nekaj ali še sedaj mala dobrodelnost v vedno večjo organizirano akcijo v korist potrebnih in trpečih. Vsaka človeška hvala je tu pre malo, vsi skupno pričaukujmo edino vredno zahvalo od zgoraj!

Fr. Stuhček

OPOMBA: Ta članek se nanaša le na zbirke, ki se prirejajo po cerkvah. Če pa bi člankar upošteval tudi zbirke, ki jih večkrat po naših vaseh prirejajo razne organizacije (n. pr. sedaj za Skoplje) in pri teh zbirkah zelo sodelujejo vsi ljudje brez izjeme, bi bil pregled o dobrodelnosti veliko večji. — Uredništvo.

Nogometaš Di Stefano na svobodi

Filokomunistični teroristi so v soboto 24. avgusta ugrabili glavnega igralca španske nogometne ekipe »Real-Madrid«. Dva dni je preživel v neki hiši močno zastražen. Izpustili so ga šele v ponedeljek. Di Stefano je izjavil, da mu ugrabitelji z njim lepo ravnali in da mu ni manjkalo ničesar. Vendar so bili trenutki, ko se je resnično bal za svojo usodo in bil v velikih skrbih zaradi svoje družine. Medtem je njegova ekipa igrala in zmagala v tekmi z »Oportor«. — V Španiji so novico o izpustitvi priljubljenega igralca sprejeli z velikim zadoščanjem.

„Izlet“ Hruščeva po Jugoslaviji

NEKAJ DEJSTEV

V DALMACIJI

Poleti in predvsem v avgustu vsi radi potujemo. Tako je obšla želja o potovanju tudi sovjetskega voditelja Hruščeva, ki je z družino in prijatelji prišel na obisk v Jugoslavijo.

Toda ali je res napotila Hruščeva v Jugoslavijo samo želja po turističnem oddihu?

Vemo, da si vodilni diplomati nikoli ne privoščijo zgolj turističnih potovanj; tako je tudi Nikita Hruščev imel še posebne razloge za to potovanje po Jugoslaviji.

Podoba je, da je Hruščeva priviedla v Jugoslavijo predvsem skrb zaradi Kitajske. Spor s to največjo državo v Aziji je za Hruščeva najbolj grozeč problem. Saj je tudi zaradi tega spora pristal na podpis sporazuma o atomskem premirju z Ameriko in Veliko Britanijo. Sedaj bi si pa rad pridobil še Titovo prijateljstvo ali vsaj zavezništvo, ko je ravno Tito glavna tarča kitajskih propagandističnih napadov. Poleg tega se je s Titom želel posvetovati, kako pospešiti politiko mirne koeksistence, dekolonializma, sodelovanja med različnimi partijami itd.

VEDRO OZRAČJE

Poleg tega je Nikita Hruščev želel potrditi sovjetsko-jugoslovansko prijateljstvo in kolikor mogoče privezati Jugoslavijo k ruskemu vozu. V tem oziru so pomembni razni govori, ki jih je imel med turnejo po Jugoslaviji. Z njimi je hotel predvsem ustvariti »vedro ozračje« in je zato stresal svoje dovtype prav povsod. Ko je prispel na beograjsko letališče, ga je Tito pozdravil in se pri tem še odkril. Hruščev takoj: »Gospod predsednik, sonce tu bolj peče kot v Moskvi.« Tito pa v odgovor: »Zato pa so zime v Moskvi ostrejšše kot pri nas.«

Ko je govoril delavstvu na Rakovici pri Beogradu, se je Hruščev hotel postaviti, da pozna sv. pismo. Delavce je opozoril, naj se s svojimi uspehi nikar ne hvalijo, češ da so prijeli Boga za brado. V gospodarstvu da so čudeži nemogoči. »Ne smemo pričakovati božje mane. Pravijo, da je Kristus z enim hlebom nasitil 4 tisoč mož. Morda je to res, toda nihče ni nikoli povedal, če so bili siti.« (So bili, ker so pobrali 12 košev ostanke).

Ob slovesu na Rakovici je Hruščev številnim delavcem stiskal roke. Nekemu delavcu je bilo nerodno, ker je imel umazane roke. A sovjetski poglavar ga je potolažil: »Nič za to, glavno je, da je duša čista.«

Za Beogradom je Hruščev obiskal Skoplje in Črno goro. Tam so mu poklonili fotokopijo Njegovega Gorskega venca in njegove odeje Moskvi. Ob Skadarskem jezeru je zrl na Albanijo, malo Kitajsko, in obujal spomine, kako je pred štirimi leti bil tam na obisku, ko je bil še skregan s Titom in prijatelj z Albanci. A to je že šlo v zgodovino.

Utisi o potovanju

(V nadaljevanju)

V MAUTHAUSNU

Dne 8. septembra 1943 je Italija na ukaz kralja Viktorja Emanuela III. odstopila od zveze z Nemčijo in se postavila na stran zaveznikov. Zgodilo se je to sredi vojne, medtem ko je bilo veliko nemških vojakov v Italiji sami. Istega dne so se zavezniške čete izkrcale v Južni Italiji pri Salerno in ustvarile mostišče, od katerega so nato mukoma in počasi napredovale dalje proti severu.

V tistih dneh se je razsula tudi italijanska vojska. Odprla so se taborišča in ječe. Tedaj smo na Gonarsu doživljali neverjetne reči. Čez noč so se začele valiti množice ljudi v dve smeri: italijanski vojaki, ki so odvrli orožje, so se iz Jugoslavije pomikali brez reda in brez vodstva domov v Italijo; iz Furlanije pa so se trudni vlekli osvobodjeni interniranci iz taborišča pri Gonarsu in iz drugih taborišč. Eni in drugi so se izmikali glavnim cestam, kjer so zagospodarili SS-ovci, in si izbirali stran-

Nato je krenil z »Galebom« na sever ob dalmatinski obali. Spotoma se je ustavil v Splitu, kjer gradijo razne ladje za Rusijo. Improviziral je govor tamkajšnjim delavcem in jim govoril dokaj dolgo. Med drugim si je želel večje povezanosti v gospodarstvu komunističnih držav, ki bi si morale naloge razdeliti; tudi Jugoslavijo je pozval, naj se jim pridruži. Tito je pa k temu molčal. Delavcem je tudi povedal, da si morajo osvojiti kapitalistične metode dela, kajti le tako bodo socialistične države mogle dohiteti in prehiteti kapitaliste. »Če bomo nudili le en par hlač na pet oseb, nam nihče ne bo verjel, da je naš sistem boljši.« Navzočim zapadnim časnikarjem je pa znova napovedal: »Pokopali vas bomo na polju boljše produktivnosti, a ne z lopato, z lopato vas bodo pokopali vaši delavci.«

Ta napoved o koncu kapitalizma je stalna krilatica Nikite Hruščeva. Prav tako že več let napoveduje, kako bodo dosegli in presegli kapitalistični zapad v produkciji. Toda do sedaj so ostale to le besede, kajti proizvodnja v socialističnih deželah še vedno zaostaja daleč za ono na zapadu. In tako bo ostalo, dokler ne bodo komunisti zbudili v ljudeh veselja do dela. Teja pa ne bo, dokler ne bodo delavci svobodni, kajti le svobodni delavec dela z veseljem.

NA BRIONI

Tako se je Hruščev s svojo družino ob lepem vremenu vozil ob Dalmaciji in v nedeljo prispel na Brione, kjer si je predsednik Tito ustvaril svoj zemski paradiz. V tem paradizu so se nato vršili nadaljnji politični razgovori med obema državnikoma in njihovimi svetovavci. Uradno poročilo, ki je izšlo v terek zvečer, pove, da so se razgovori res tikali vprašanj, ki smo jih zgoraj omenili.

Tržaški

Občinska kriza na Repentabru

Po vaseh naše občine govorijo, da je sedanji občinski odbor bil rojen pod nesrečno zvezdo, namreč pod rdečo zvezdo koalicije socialkomunistov in priselčanov. Nesreča ga je spremljala dalje vse življenje in mu niso nič pomagali razni kirurški posegi izkušenih političnih zdravnikov iz Trsta. Tako smo sedaj prišli do odstopa župana. Na seji v soboto 24. t. m. so mu skušali najti naslednika, toda po treh glasovanjih smo ostali tam, kjer smo bili v začetku. Zato so sejo za volitev župana prenesli na naslednji teden, t. j. 29. avg. O tem glasovanju ne vemo še, kako bo poteklo. Dejstvo pa je, da prefektura imenuje v občini komisarja, če občinski svet ne more izvoliti župana.

Odgovornost dosedanjih upraviteljev naše občine je velika in krivda za storjene napake pade tudi na tiste tržaške kroge pri PCI in USI (sedaj PSI), ki so po svojih »odposlancih« skrupceali nesrečno levčarsko koalicijo, ki doslej ni nič drugega zaslužnega mogla pokazati kot stalen prepir med občinarji.

Repenski lipar

ske poti in steze. Tedaj smo od blizu videli in slišali, kaj so bila taborišča za internirance. V naslednjih mesecih pa smo zvedeli še za druga, še hujša taborišča v Nemčiji. Tedaj je na naša ušesa udarilo ime Dachau in pozneje še druga imena. Toda nihče si ni mogel prav predstavljati, kaj ta imena pomenijo. Šele ob končani vojni je prišlo na dan, kaj so bila nacistična koncentracijska taborišča. Danes imamo o tem že obširno literaturo v vseh jezikih, tudi v slovenskem, saj smo tudi Slovenci imeli neprimerno veliko število žrtv po vseh taboriščih, fašističnih in nacističnih.

Pri vsem tem se mi pa zdi, da na te kraje strahote in smrti preveč pozabljamo. V Benetkah sem videl, kako vsak dan tisoči in tisoči obiskujejo ječe v doževi palači. Ali kaj so te ječe v primeri z nacističnimi taborišči uničevanja in smrti? Podoba je, kot da bi se teh krajev vsi nekoliko bali: Nemci, ker so strašna podoba zverinstva nekaterih nemških ljudi, ki jih je nacizem do mozga zastrupil, tisti nacizem, ki so mu Nemci sami pomagali na oblast; nekoliko se teh krajev boje tudi komunisti sami, ker so končno podoba,

Evropski zbori tekmujejo

Arezzo, avgust

Ob koncu meseca avgusta nas je v tem prijaznem toskanskem mestu spremljala navadno izredna vročina, in oblaki skoraj nikdar niso potemlili neba (to »jasno nebo italijansko«, kot bi ga imenoval naš Prešeren). Letos pa je bilo nam in še bolj nastopajočim prihranjeno to čezmerno potenje in zdihovalje po hladnih sapicah, ki jih prejšnja leta od nikoder ni hotelo biti. Vsekakor pa topline vseeno ni manjkalo; to je tiste topline, ki preveča v tem času areško mesto in strne v eno družino pevce, publiko, meščane, saj veže vse ista plemenita glasbena vez, ki ne pozna meja. In v tem okviru se je tudi letos vršil mednarodni polifonski natečaj »Guido d'Arezzo«, enajsti po vrsti, ki ga organizirajo tamkajšnji »Amici della Musica«.

Te enajste izdaje že tradicionalnega srečanja pevskih zborov se je udeležilo letos 36 zborov iz 13 držav, od katerih 23 tujih in 13 italijanskih skupin. Prisotni so bili sedaj prvič plavalci Svedski iz Stockholma, dalje Nemci iz Hannoverja, Francozi iz Strasburga in Toursa, dalje Makedonci iz Skoplja, katerih sprejem je bil, razumljivo, zelo prisrčen. Od Slovencev pa moram takoj omeniti častno zastopstvo Komornega moškega zbora iz Celja, ki je zopet potrdil visoko stopnjo pevske kulture našega naroda in jo tako afirmiral na tem mednarodnem forumu. Ni se pa predstavil Učiteljski zbor S. Osterc iz Maribora, kot je bilo najavljeno. Lahko še naštejemo zastopnike juga - Spance in Grke, ter nosilce fine pevske izobrazbe narodov Srednje Evrope - Avstrijce, Madžare in Svicarje.

Seveda ne bi hotel s preveč »statističnim« naštevanjem dolgočasiti bravce in se bom v tem omejil na najnujnejše. Zmagovavci so bili letos zopet tuji zbori, ki so že na lanskem desetem tekmovanju pripevali k odlični ravni jubilejnega leta. Prvo nagrado za mešane zборе so dobili Nemci iz Hannoverja (Singkreis Traeder). Zmagovavci moških zborov so bili letos Slovenci; celjski komorni moški zbor (pod vodstvom E. Kuneja), medtem ko so nagrado za folklorno skupino odnesli Madžari (Vix Humana iz Vac Budapesta). V gregorijanskem petju so prejeli lovornike Svicarji iz Lausanne. Ženskim zborom pa je prinesel zmago Ensemble Vocal iz Toursa (Francija). Toliko o rezultatih.

Med tem časom so se vršile še druge glasbene prireditve. Tako smo lahko v nedeljo — zadnji dan — prisostvovali res kvalitetnem cerkvenim koncertom. V stari monumentalni romanski cerkvi S. Maria della Pieve je imel dopoldne lep orgelski koncert Alessandro Esposito, profesor finskega konservatorija. Zvečer pa je bila istotam slovesna maša, pri kateri je pel švicarski zbor »La Chanson de Fribourg« Kaelnovo Mašo za mir. Zvečer istega dne je bil v Teatro Petrarca slovesen zaključek polifonskega natečaja, katerega se je udeležil v imenu vlade minister Delle Fave skupno z drugimi oblastmi. Pri slovesni nagraditvi zborov je sen. Pazzagli v imenu prirediteljev omenil velike težave, ki jih imajo organizatorji zlasti zaradi pomanjkanja sredstev, medtem ko se po drugi strani trošijo milijoni za »kričače« in popevke. Buren aplavz publike je bil samo potrdilo želji, da bi se v bodoče bolj upoštevale resnično umetniške prireditve, kot je prav ta polifonski konkurz. Na zaključnem koncertu (ki ga je posnela tudi italijanska televizija) so sodelovali zmagu-

joči zbori, ki so odnesli prvo in drugo nagrado v štirih kategorijah.

Kot zanimivost naj omenim še posebne simpatije, ki jih je želel mešan zbor iz Skoplja, zaradi nedavnega strahotnega potresa. Razne ustanove so se v tem oziru zelo izkazale. Areško mesto je darovalo Skoplju znesek milijona lir, ki ga je makedonskemu pevovodji izročil minister Delle Fave. Poleg tega se je v eni izmed areških cerkva darovala sv. maša za žrtve potresa, ob udeležbi skopskega zbora; med mašo pa so peli Francozi iz Toursa. V atriju gledališča »Petrarca« so bile tudi razstavljene presunljive fotografije 26. julija.

Ce je lansko leto Slovence lepo predstavil akademski zbor »Vinko Vodopivec«, so letos nedvomno to storili Celjani. Ta moški zbor odlikuje fino interpretiranje bodisi zahtevnih polifonskih, bodisi folklornih skladb. Tako so imeli Celjani v svojem programu med slovenskimi pesmimi Maroltov Oj ta soldaški boben, Simonitičeve Ljubavne pesmi ter iz Rezije Mirkovo Zenitovansko. Brez dvoma pa je škoda, da niso vstavili med pesmi na zaključnem koncertu tudi kake slovenske pesmi, kot so n. pr. za svojo narodno pesem napravili Madžari ali Nemci.

Ce hočemo na splošno pregledati ves potek in zaključek tega polifonskega tekmo-

vanja, moramo reči, da je bil na resni višini, čeprav ne tako zavidljivi kakor lansko leto. Zborovska pripravljenost je bila na splošno dobra, dosegla je svoje izredno popolne pa tudi manj dovršene stopnje. Dejstvo je tudi, da so se najbolj odlikovali tuji zbori, kar enodušno priznavajo vsi kritiki. Nekateri, kot list »La Nazione« iz Firenc, se spuščajo tudi v bolj bridke opombe na račun slabe glasbene vzgoje Italijanov. Isti list prinaša še mnenje nekoga argentinskega časnikarja, ki očita Italijanom preveliko občutljivost in navdušenje za lahke popevke, za kar gredo milijoni in milijoni, medtem ko se težko dobi nekaj potrebnih sredstev za visoke umetniške prireditve. Naj bo tako ali drugače, povsod se je pokazalo, da je treba počasi »prevzgojiti« glasbeni čut večjega dela današnje publike, ki se, ne samo v Italiji, preveč vdaja plehkim okusom.

Iz vsega tega je razvidno, da se bodo prireditelji le tepe in hvalevredne manifestacije, kot je mednarodni konkurz »Guido d'Arezzo«, še naprej vedno bolj prizadevali ne samo za čim lepši uspeh in za večje razumevanje s strani vlade, ampak tudi zato, da se preko teh prireditev plemeniti glasbena kultura med najširšimi plastmi, da ne utone v praznini neglasbenih »glasbenikov«.

A. B.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Promocija

Na univerzi v Rochesterju, New York, ZDA, je 1. avgusta dosegla doktorat (Ph. A.) iz fizikalne kemije ing. Mara Močnik por. Zupan. — Čestitamo vsi rojaki!

Lokavec — Železna maša

V nedeljo 11. avgusta, na »šagro« sv. Lovrenca smo praznovali izredno redko slovesnost — železno sv. mašo našega ljubljenskega župnika č. g. Henrika Cernigoja, ki v kratkem praznuje svojo 90-letnico in že 55 let pase duše v naši župniji. Pri slovesni sv. maši, ki je trajala cele tri ure, je bilo navzočih šest gospodov, govornik je v slavnostnem govoru poudaril zasluge slavljenca za župnijo, med drugim postavitev nove cerkve, povedal je tudi, da je pokopal 5000 župljanov in bral nad 20.000 sv. maši; saj živi že tretji rod, kar pastiruje pri sv. Lovrencu pod Cavnom. Zvesti in hvaležni župljani so mu za to priliko zelo lepo okrasili cerkev in prostor pred cerkvijo, posebno so se izkazali »Guranci«. Pri sv. maši je zapel slavljenec s prav mladeniškim glasom in osebno podelil zelo veliko število sv. obhajil. Da ga njegovi župljani imajo res radi so dokazali s tem, da so prihitali ob blizu in daleč, ter celo iz tujine, da se osebno udeležijo tega redkega slavlja, kateri pa niso mogli, so mu pismeno izrazili svoje vdanostne čestitke. Vsi Lokavčani, oni izpod Cavnna in drugi raztreseni po celem svetu, kličejo slavljenca: Gospod naj Vas ohrani še mnogo let čilega in zdravega!

Slovenija — rekorder v samomorih

Po zadnji nam dostopni statistiki o samomorih pride na milijon ljudi na Madžarskem 256 samomorov, v Avstriji 249, v Svcici 230, v Italiji 61, v Južnoafriški uniji 3 in v Združenju arabski uniji manj kot 1. S to statistiko se ukvarja v Perspektivah neki H.P.R., ki nato takoj pride na

to, da se obrzri na oblasti!

Ravno Mauthausen priča o tem.

Nastalo je to taborišče meseca avgusta leta 1938 po »Anschlussu«, potem ko je Hitler priključil Avstrijo Nemčiji. Namen taborišča je bil, da bi tam zapirali politične nasprotnike nacizma in jih prevzgjali, seveda s počasnim mučenjem in gotovo smrtjo.

Ko je izbruhnila vojna leta 1940, so v to taborišče začeli dovažati tudi druge nasprotnike nacizma od vseh strani in izmed vseh narodov. Tako so v to taborišče do njegovega konca v maju 1945 nagnali kakih 250 tisoč oseb, največini moških, od katerih je samo okrog 25 tisoč prežvelo mauthausenski pekel, 200 tisoč je pa našlo smrt. Od teh je bilo 32 tisoč sovjetskih državljanov, 30 tisoč Poljakov, 13 tisoč Madžarov, 12.800 Jugoslovancev, 8 tisoč Francozov, 5700 Italijanov itd. To so uradne številke, neuradne so pa še višje.

Mauthausen je v Avstriji blizu Lienza, na griču ob Donavi, tam blizu, kjer se Ems zliiva v to reko. Tu so nacisti izbrali kraj za »prevzgojo« svojih političnih nasprotnikov. V sedmih letih so jetniki v

razmerje samomorov v Jugoslaviji in Sloveniji. V Jugoslaviji pride na milijon ljudi 120 samomorov, v Sloveniji pa 254. *Torej je Slovenija takoj na drugem mestu za Madžarsko na svetu, in na prvem v Jugoslaviji*, kajti v Vojvodini pride na milijon ljudi 199, v Črni gori 162, na Hrvaškem 132, v Srbiji 90, na Kasmetu 33 in v Makedoniji 26. *Slovenija se tako v samomorni energiji, kot pravi pisec, nahaja na samem vrhu suicidne svetovne statistike.* To nam da misliti, če se za vedamo, da »je pred 18. leti imela eno najnižjih suicidnih kvot na svetu«. (To so besede ljubljanskega statistika.)

Pisec v nadaljnji razpravi razbira vzroke za tako množično ubijanje med Slovenci; mi samo konstatiramo in dodajamo še to statistiko k tisti, ki smo jo prinesli pred kratkim, in ki je povzeta po članku Pomorjeni otroci in isti ljubljanski reviji (Perspektive, št. 22-23). Ta statistika namreč pravi, da je v Sloveniji že dve tretjini vseh spočetih zamorenjen pred rojstvom in da je npr. že vsaka tretja akademčarka v ljubljanskem študentskem domu imela svoj splav. Ta statistika je še poraznejša kakor ona o samomorih, kajti po tej nosimo rekord na svetu! *»Dejstvo je namreč, da je naravni prirastek v Sloveniji najnižji v Evropi in morda celo najnižji na svetu!«* Lep rekord »nekulturnosti« ob 20-letnici padca fašizma in komunistične svobode.

Litvanci rokoborci

Na Olimpiadi v Rimu je neki časnikar vprašal litvanskega rokoborca:

»Razložite mi, zakaj ste postali vi Litvanci najboljši rokoborci, od kar je vaša dežela ena izmed ljudskih republik Sovjetske zveze.«

»Zato, ker nam naš šport nudi veliko zadoščenja. Imamo priliko, da lahko Rusom razbijemo gobce in dobimo za to še zlate kolajne.«

spodaj stoječem kamnolomu granita nalomili kamnite bloke in zgradili iz lepo rezanih kamnov trdno kamnito taborišče, obdano z visokim zidom, ki s svojimi stolpi še danes grozeče gleda v dolino.

Ta kraj trpljenja in smrti je bil najina zadnja postaja na obisku po Evropi. Celo dopolne sva se ustavila in si ogledovala prostore, kjer je nacistični režim vršil svoja najhujša grozodejstva. Taborišče ni tako veliko kot ono v Dachau, je pa bolj ohranjeno, ker je en del zidan. Kar je bilo lesenih barak, so pustili le še nekatere, druge so razdrli. Vendar si človek more zlahka ustvariti sliko, kako je bilo. V prvem zidanem prostoru, kjer je bila prej pralnica, je sedaj kapela. Na zidovih so razne spominske slike, napisi, venci. Tu je kraj, kjer se, veren ali neveren, ustaviš, da pomisliš na dvesto tisoč, ki so tukaj »strašno smrt storili« in zanje pomoliš.

Daj Bog, da bi njih žrtev pomagala in bi človeštvo vzljubilo svobodo in ljubezen, ki jo oznanja Kristus raz razpelo na oltarju v kapeli.

(Konec) (r+r)

TRŽAŠKE NOVICE

Tržačani na Barbani

Preteklo nedeljo so slavili na Barbani stoletnico kronanja svete Marijine podobe v tem lepem in priljubljenem obmorskem kraju. Tržačani in vsi tisti, ki smo se mudili pretekli dne na Barbani, vemo povedati, da je bilo že preteklo soboto zvečer vse slovesno ozaljšano s tisočernimi lučkami, ki jih je bilo prav lepo videti tudi iz oddaljenih krajev. Kdor pa je imel priliko iz kake ladjice na morju gledati to slavje, mu bo ostalo prav gotovo v spominu kot nekaj nepozabljivega. Veliko Tržačanov je bilo tudi pri procesiji z lučkami in na slovesnem slavlju v nedeljo.

Opčine

Trst ima tri železniške proge: 1) »Alpsko«, ki vodi od Sv. Andreja na Jesenice in od tu v Avstrijo; 2) »Pontebansko prog«, ki pelje v Gorico, Videm, Trbiž in prav tako v Avstrijo, in 3) »Južno železnico«, ki postaja sedaj aktualnejša in ki veže naše obmorsko mesto preko Opčin z Jugoslavijo. Po vojni je »Pontebanska prog« zadobila precejšnjo važnost predvsem zato, ker je bila njena naloga pospeševati promet med Trstom in Srednjo Evropo. Potem pa, ko so se po raznih razmetitvah izboljšali gospodarski odnosi med Italijo in Jugoslavijo, je naša »openska prog« spet na dnevnem redu. Se več. Z združitvijo obeh openskih postaj se je položaj izboljšal. Danes se že govori o postavitvi mednarodne postaje prav na naših Opčinah pod skupno upravo obeh sosednih držav, Italije in Jugoslavije. To bi vsekakor pospeševalo dolgovozno obojestransko birokratsko upravo in razbremenilo promet. Jugoslavija je prav v zadnjem času zaprosila, da bi do tega čimprej prišlo.

Nagrobni napis

Pred dnevi je delegacija protestirala na županstvu zaradi samo italijanskega napisa na grobovih padlih na pokopališču pri Sv. Ani. Ne bomo tu navajali različnih in utemeljenih razlogov, ki govore za to, da bi moral biti vsaj tu na pokopališču vsak spor odveč in vsaka nepravilnost odstranjena. Mar nismo pred smrtjo vsi enaki? Zakaj se nam torej niti tu ne prizna enakopravnost našega jezika in slovenskega napisa na grobovih, ki jih ima v oskrbi tržaška občina?

Pevski zbor iz Celja

Pred dnevi se je na potovanju v Arezzo, kjer se je udeležil mednarodnih tekmovanj v zborovskem petju, mudil v Trstu pevski zbor iz Celja. Naš tržaški Avditorij je bil poln navdušenih ljubiteljev glasbe in petja. In res smo ga z veseljem in užikom poslušali. Veseli nas tudi, da se je dobro odrazil na tekmovanju v Arezzu in žel odobranje številnih kritikov.

Mehanizacija na anagrafskem uradu

Mehanizacija tržaške anagrafske službe je bila sicer zelo draga, a potrebna. 65 milijonov lir, ki jih je tu založila tržaška občina, je prav gotovo v splošno korist nas vseh. Upamo, da nam bo pri tem prihranjen čas.

Novi naftovod

V Trstu se že delj časa govori o novem naftovodu, ki se ima graditi. Znano je, da so vse poti, ki vodijo proti Srednji Evropi, prenatrpane in zato so pomembne petrolejske tvrdke kot BP, Shell, Esso, Mobil, Dea, Geselberg i. dr. prišle do sklepa, da bi bilo najbolj umestno in tudi donosno zgraditi naftovod. Resna kandidata sta Trst-Tržič, toda tudi Benetke-Mestre gotovo ne mirujeta. — Bomo videli, ali bomo Tržačani vsaj tu nekoliko uspeli.

Postna zbirka za lačne po svetu

Skofijski list prinaša obvestilo, koliko naša letošnja postna nabirka za lačne po svetu. Po cerkvah se je zbralo skupno 6.720.000 lir (lani pa samo 4.000.000 lir). Med mestnimi župnijami je dala največ župnija Novega sv. Antona, kjer se je zbralo 1.100.000 lir. Med slovenskimi župnijami pa so na prvem mestu: Boršt 58.000, Sv. Križ 50.000, Prosek 48.500, slovenski verniki v Rojanu 60.000 in Marijina družba v ul. Risorta 81.100 lir.

Velik porast te nabirke je vsekakor pozitiven pojav, ker priča, da imajo mnogi ljudje dobro razvit čut za potrebe bližnjega.

Sv. maša za bazoviške žrtve

6. septembra daruje bazoviška župnija sv. mašo za bazoviške žrtve. Na njenih tleh je tekla kri slovenskih fantov. Zato se v njenem svetišču dviga vsako leto najsvetejša daritev, ki kliče na žrtve božje usmiljenje, na povzročitelje smrtne obsodbe milost odpuščanja, na vse preostale vseh časov milost razsvetljenja, da bi vsak znal ceniti človeško življenje in vse, kar je z njim združeno: osebne svoboščine med katerimi zavzemata važno mesto izpoved svoje vere in pravice naroda.

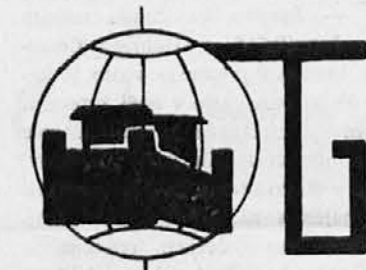
Peta sv. maša bo ob 19. uri. Vljudno vabljeni tudi vsi prijatelji iz Trsta in okolice.

Avtomobili na Tržaškem

Ob koncu preteklega leta je bilo pri nas 31.000 avtomobilov, 22.120 motociklov in 420 prikolic. Danes je število tablic že nad 60.000. Strokovnjaki vedo povedati, da je sedaj samo avtomobilov s plačanim in neplačanim žigom okoli 43.000. Samo v zadnjem desetletju so Tržačani kupili skoro 27.000 novih avtomobilov, torej skoro enega na vsakih 10 prebivavcev.

Avtobusi na progi 18

Od preteklega ponedeljka vršijo redno službo avtobusi in ne več trolejbusi na progi 18. Predvsem na zelo prometnem korzu Garibaldi je bilo zelo nerodno, ko je moral trolejbus nenadno zaviti na levo in je s tem praktično za nekaj časa ustavil ves promet. Novi avtobusi so bili zgrajeni v Turinu in lahko prevažajo do sto potnikov.

GORIŠKE NOVICE

Slovesen zaključek stoletnice kronanja MB na Barbani

Na Barbani so v nedeljo 25. avgusta slovesno zaključili 100-letnico kronanja Matere božje. V soboto zvečer so barbanško Marijo v veličastni procesiji po morju, med tisočernimi lučkami, petjem in godbo prenesli v Gradež. Poleg domačinov je procesiji v soboto zvečer in v nedeljo zjutraj prisostvovala ogromna množica drugih vernikov iz goriške, tržaške in videmske pokrajine ter velikansko število turistov. Gradež ni še videl toliko ljudstva kakor ob teh dveh veličastnih dogodkih. Barbanška Mati božja je ostala v gradeški baziliki vso noč in v nedeljo zjutraj se je v slovesni procesiji spet vrnila na otok. Ob tej priložnosti prišli v Gradež goriški nadškof Pangrazio, beneški patriarh kardinal Urbani, goriški kapitelj, nešteto duhovnikov, svetna gosposka iz Gorice, Trsta in Vidma in ogromno število ljudstva. Na tradicionalnih gradeških ladjah so se nato barbanška Marija, duhovščina in ljudstvo vrnili na Barbano, kjer je sledila sv. maša, ki jo je daroval beneški patriarh kardinal Urbani. Pri evangeliju je imel slavnostni govor. Pri sv. maši so peli združeni cerkveni zbori iz Ogleja, Terza, S. Martina, Sv. Valentina in Fiumicella pod taktirko Albina Perosa. Pri tej slovesnosti je bil navzoč tudi 90-letni don Luigi di Giacomo, kateremu je še dobro v spominu slovesno kronanje barbanske MB 15. avgusta leta 1913.

Novi odnosi do bolnikov v goriški umobolnici

Ko človek obišče katerokoli umobolnico, ga najbolj neprijetno dirnejo visoke železne ograje okrog vsakega oddelka bolnikov. V goriški umobolnici je do pred kratkim tudi bilo tako. Novi primarij prof. Battaglia pa je sedaj dal odstraniti glavno ograjo ter odredil tiskanje lista, v katerem dopisujejo bolniki sami. V ženskem oddelku so razen za najbolj nemirne odstranili vse ograje. Zdravstveno osebje stalno spremlja reakcije bolnikov nad temi novotarijami, ki so edini v vsej državi. Pred kratkim je kakih sto bolnikov prisostvovalo nogometni tekmi na igrišču Badimenti in to brez vseh incidentov. Predvideni pa so tudi izleti v hribe in k morju. Bolnike so zadnje čase tudi zaposlili. Nekateri izdelujejo kartonske škatle za to-

Novi župnik pri Sv. Ivanu

Skofijski list obvešča, da je bil v župniji Sv. Ivana v Trstu imenovan za župnika g. Giovanni Albanese.

Novi sedež gročanske župnije

Na praznik Marijinega vnebovzvetja je ponovno začela samostojno življenje gročanska župnija. Sedež župnije je sedaj v cerkvi Brezmadežne na Pesku. Župnijo sestavljajo vasi Gročana, Pesek, Draga in Bitač. Za župnega upravitelja je bil imenovan g. Marijan Zivic. — Kot zanimivost navajamo, do je bila Gročana ena najstarejših župnij na Tržaškem. Od nje so se odcepile mnoge druge župnije, med temi tudi Katinara.

Nenadna smrt podprefekta Capona

Zalostno je odjeknila v mestu vest o nenadni smrti podprefekta Capona, ki je dolga leta bil načelnik uradov na prefekturi. Visoki državni funkcionar je bil član tudi Mešane komisije, ki pa žal doslej ni skoro nič konkretnega storila za udeležitev pisanih pravic v Statutu in Memorandumu. Njegove posmrtno ostanke so pokopali pri Sv. Ani ob prisotnosti najvišjih mestnih oblasti.

Nova tovarna

V našem industrijskem pristanišču v Zavljah bo v kratkem začela delovati nova tovarna za dekafeinizacijo kave. Pobudo za to koristno delo je dala družba COFFEX, ki jo bo opremila z najmodernejšimi stroji. Glavni stroj bodo pripeljali iz Schaffhausna (Švica) preko sv. Gottarda v Chiasso in od tu k nam v Zavlje. Zmogljivost novega industrijskega objekta bo 24 stotov dekafeinizirane kave dnevno. Tako bodo prišli na svoj račun tudi tisti, ki ljubijo dišečo kapljico, a iz zdravstvenih razlogov ne smejo priti do nje. Upamo, da se bo pri nas, kjer bo obratovala tovarna, prodajala dekafeinizirana kava po ustreznih cenah.

Cena kruha

Po dolgih in zapletenih pogajanjih je prefekturni odbor zagotovil, da cena kruha za vrste do 180 lir za kg ostane neizpremenjena. Za preostale vrste bo gotovo prišlo do kakega poviška. Občinstvo je odlok sprejelo z zadovoljstvom, toda istčasno s strahom, da se ga morda ne bodo tako strogo držali. Poskusi izmikanja, ki so se pojavili v dneh pred tem ukazom, se bodo skoro gotovo še ponavljali. Zato je potrebna budnost urada za cene.

Novi župnik na Placuti

Za novega župnika na Placuti je imenovan pater Guglielmo Andrizzi, bivši gvardijan v samostanu na Sv. gori. Novi župnik je že nastopil službo. V imenu slovenskih vernikov župnije sv. Vida, mu izražamo iskrene pozdrave z željo, da bi se v našem mestu dobro počutil.

Novi goriški kvestor

Preteklo soboto dne 24. avgusta je prisel na svojo novo službeno mesto novi goriški kvestor dr. Marcello Guda, ki bo sedaj nadomestil dr. Fernanda Pervillija, ki je bil premeščen na notranje ministrstvo. Novi goriški kvestor izhaja iz neapeljske družine kvestorjev. (Stric in bratranec sta tudi kvestorja). Rodil se je pred 50 leti in je služboval v Rimu, Genovi, Neaplju, Vidmu, Bologni in Salerno. Leta 1962 je služboval v Trstu in bil nato imenovan za kvestorja v Paviji. Iz Pavije prihaja sedaj k nam v Gorico.

Novemu kvestorju želimo tudi mi, da bi se med nami dobro počutil in nadaljeval delo dr. Pervillija, ki je bil nepristranski v odnosih do naše narodne manjšine.

ZA AVTOMOBILISTE

Stopilo je v veljavo omejeno parkiranje

V petek 23. avgusta je tudi v Gorici stopilo v veljavo omejeno parkiranje vozil na 12 središčnih ulicah. Na začetku vseh teh parkirišč je znamenje, ki opozarja av-

ZVEZA DEKLISKIH KROZKOV
priredi v mesecu septembru

GOSPODINJSKI TEČAJ

Tečaj bo v zavodu sv. Družine v večernih urah. Trajal bo en mesec. — Dekleta in mlade žene, prijavite se takoj na upravi KG, ker je število udeleženk omejeno! Podrobnosti boste zvedele pozneje.

tomobiliste, da lahko ustavijo vozila na tem mestu le od 60 do 90 minut. Parkiranje bo regularno le v primeru, da bo za vetrno šipo številčna ploškev z označenim prihodom in odhodom vozila. Kartonske številčne ploške je mogoče dobiti na poveljstvu mestnih stražnikov v ulici Mazzini.

Zgonik † dr. Vladimir Obad

Dne 18. avgusta je prišla v Zgonik žalostna vest, da je umrl v Zagrebu v bolnici na Rebru bivši zgoniški župan dr. Vladimir Obad. Ob veliki udeležbi 21. avgusta proti večeru je bil pokopan na pokopališču v Zgoniku.

Rojen je bil v Saležu iz ugledne Obadove družine. Deloval je kot odvetnik v Trstu, Zagrebu in kot župan v Zgoniku od leta 1952 do l. 1956. Vsi, ki so ga poznali, se ga s hvaležnostjo spominjajo. Kljub slabemu vremenu se je zbralo veliko ljudstva pred županstvom, kamor so pripeljali iz Zagreba truplo pokojnika. Zelel si je grob v domači zemlji. Ta želja se mu je spoznala. — Naj v domači zemlji mirno počiva, njegovi duši pa naj večna luč sveti. Zemi, bratoma in sorodnikom izrekamo iskreno sožalje.

Salez

Kako upravlja zgoniška občina —

Kot je znano, je naša občinska uprava, izvoljena na »Listi demokratične enotnosti« (komunisti in titovska skupina - op. ured.), vedno delala in deluje samovoljno. Vedno skrbi za potrebe svojih sorodnikov in simpatizerjev. Poglejmo primer: Pred letom dni je bila v Zgoniku zgrajena nova osnovna šola. Za oskrbnika je občina kratkomalo postavila brata občinskega odbornika (to je podžupana) in za snažilko njegovo ženo. Drugi primer: Pred mesecem dni so postavili novega občinskega cestarja; zopet je to njihov simpatizer. Ker se ljudje pri občinski upravi bijejo po prsih, zagotavljajoč, da so za delovno ljudstvo ter nepristranski, bi radi vprašali g. župana, zakaj niso za omenjene službe razpisali natečaj, kot zahteva zakon? — Takih primerov je mnogo, odkar so oni na upravi.

Vaščan

DAROVI

Za Katoliški dom: N. N. družbenica 30.000; Marica Sardoč 2.000; N. N. 10.000; N. N. 1.000; U. Z. 3.000; M. Z. - ZDA 5000 lir. — Vsem darovavcem Bog povrni!

Za Zavod sv. Družine: Dr. Vrtovec - Gorica 10.000; N. N. - Gorica 15.000; N. N. Bologna 5.000; v spomin pok. Pepija Figelna daruje A. M. 2.000 lir. Razne družine iz Števerjana po več zabojev sadja. — Vsem blagim dobrotnikom, ki se nas stalno spominjajo, naj Vsemogočni tisočero povrne!

Za žrtve Skoplja: Župnija Standrež 15.000 lir.

Dr. VRTOVEC JOŽE (jr.)

specialist
za ustne in zobne bolezni
asistent
na zobozdravniški univerzitetni kliniki
v Padovi
TRST ul. Mercadante 1/I
vogal ul. Carducci - ul. Milano
tel. 68349

ZA DOBRO VOLJO

Med kolegi

Hotel je eden najboljših na obali. Gospod ogleduje predloženi račun in se ne hote zdrizne. Premaga se in pravi postrežniku:
»Pet tisoč lir za eno kosilo! Upam, da boste vašemu kolegu napravili nekaj popusta!«

»Ali ste tudi vi postrežnik?«

»O ne, jaz sem tat!«

***

Oh, ti otroci

»Mama, ali je res, da se človek po smrti spremeni v prah?«

»Seveda, dragi, zakaj pa sprašuješ?«

»Veš, mama, pod mojo posteljo je mrtec...«

***

»Kako lepa deklica,« vzklikne gost proti očetu in materi, »ali zna že govoriti?«

»Pa še kako,« odgovori oče, »sedaj jo učimo molčati.«

Radio Trst A

Teden od 1. do 7. septembra 1963

Nedelja: 9.30 Slovenski narodni motivi. — 10.00 Prenos sv. maše iz stolnice sv. Justa. — 11.15 Oddaja za najmlajše: »Koren lečens«. — 12.00 Slovenska nabožna pesem. Cerkevni zbor z Opčin. — 12.45 Vera in naš čas. — 16.00 Dela velikih mojstrov: Richard Strauss: Eine Alpensinfonie, op. 64. — 18.00 »Večer v Sorrentu«, enodejanka. — 21.00 Iz slovenske folklorne: »Pratika«.

Ponedeljek: 11.45 Jugoslovanski orkestri in pevci. — 12.15 Iz slovenske folklorne: »Pratika«. — 18.00 Sodobni italijanski skladatelj. — 19.15 Izvenevropska sporna ozemlja: (10) »Srednjeameriške republike«. — 20.30 Mihael Glinka: »Russlan in Ljudmila«, opera v 5 dejanjih.

Torek: 12.15 Potovanje po Italiji. — 18.30 Slovenska simfonična glasba. — 19.15 Z mamico po sončnih stezicah. — 21.00 Znameniti gorniki v Julijskih Alpah: (8) »Janko Mlakar«. — 21.30 Od romantikov do impresionistov.

Sreda: 12.15 Za naše žene. — 18.30 Simfonične pesnitve. — Franz Liszt: Hamlet št. 10 - Ottorino Respighi: Rimski vodnjaki. — 19.00 Mezzosoprannica Dana Ročnik-Holz. — 19.15 Scipio Slataper: »Moj Kras«. — 9. oddaja. — 21.00 »Tkavčev grob«, po noveli O'Kellyja Seumasa.

Četrtek: 12.15 Znameniti gorniki v Julijskih Alpah: (8) »Janko Mlakar«. — 19.00 Pevski zbori Julijske Benečije in Furlanije. Zbor »Tita Birchebner« iz Tapogliana. — 19.15 »Potovanje na Mesec«. Dramatizirana zgodba. — 21.00 Simfonični koncert Orkestra Tržaške filharmonije.

Petek: 11.45 Ameriški odmevi. — 12.15 Pogled na svet. — 18.30 Iz del dunajskih klasikov. — 18.55 Pianistka Damijana Bratuževa. — 19.15 Zlato, tisočletni vladar sveta: (10) »Zlata mrzlca v Kaliforniji«. — 21.00 Koncert operne glasbe. — 22.00 Uporni Beatniki: (4) »Zavetje iracionalnosti in umetni paradizi«.

Sobota: 11.45 Glasbeno potovanje po Evropi. — 12.15 Za naše žene. — 15.30 »Boželiša«, radijska igra. — 18.30 Tržaški skladatelj: (10) Pavle Merku. — 19.15 Na počitnicah. 10. oddaja. — 20.45 Koroški Akademski Oktet.

OBVESTILA

Šolske vesti: Trst

RAVNATELJSTVO Drž. znanstvenega liceja s slov. učnim jezikom v Trstu sporoča, da pričnejo vsi popravni izpiti — sprejemni za klasični licej - vstopni in razredni — v jesenskem roku 1962-63 dne 2. septembra ob 8.30 s pismenim izpitom iz slovensčine. — Zrelostni izpiti v jesenskem izpitnem roku šolskega leta 1962-63 pa se pričnejo dne 13. sept. ob 8.30 s pismenim izpitom iz italijanščine.

RAVNATELJSTVO Drž. nižje strokovne industrijske šole s slov. učnim jezikom v Dolini sporoča, da se prične vsi popravni izpiti v ponedeljek 2. sept. ob 8.15 po razporedu, ki je razviden na šolski oglasni deski.

Šolske vesti: Gorica

POPRAVNI IZPITI na državni Nižji srednji šoli, na Gimnaziji in Liceju ter na Učiteljski šoli s slovenskim učnim jezikom v Gorici se bodo pričeli v ponedeljek 2. septembra ob 8.30 s pismeno nalogo iz italijanščine in se bodo nadaljevali po dnevnem redu, ki je že objavljen na razglasnih deskah posameznih šol.

SOLSKO SKRBNISTVO V GORICI sporoča, da je na razglasni deski istega, razobešana lestvica osnovnošolskih učiteljev drugih pokrajin, ki imajo pravico službovanja na Goriškem v šolskem letu 1963-64. Morebitni prizivi se lahko dostavijo do 30. avgusta 1963.

RAVNATELJSTVO Državne Strokovne šole s slovenskim učnim jezikom v sedežem v Gorici ulica Croce 3 sporoča, da se bodo jesenski popravni izpiti pričeli 2. septembra z italijansko pismeno nalogo in se bodo nadaljevali po dnevnem redu, ki je že najavljen na razglasni deski šole.

OBVEŠČAJO se starši in učenci, da popravni izpiti čez 2. in 5. razred, za vse slovenske šole, pričnejo v ponedeljek 2. septembra t. l. ob 8.30. Obvestilo velja tudi za razredne učitelje in za one iz izpitnih komisij, ki naj se zglasijo na ravnateljstvu.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 20, osmrtnice L 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici